7-КЕЙС

"Omadli taklif"

90-yillarning boshi, sobiq SSSRning ijtimoiy-iqtisodiy tartibida katta oʻzgarishlar davri. Har bir odam oʻz biznesining rivoji uchun biron-bir qulaylik topishga harakat qilayotgan davr. Milliy Universitetning iqtisodiyot fakultetini bitirgan, Valijon agrosanoat majmuasining rivojlanish muammolariga bagʻishlangan nomzodlik dissertatsiyasining muvaffaqiyatli yoqlangandan soʻng, oʻzining muvaffaqiyati va olgan bilimlarining saviyasidan mamnun edi.

Bir kuni uyda oʻtirib, oʻzining erishgan muvaffaqiyatlarini boʻlgʻusi mutaxassislarni oʻqitish va tayyorlashga bagʻishlash haqida oʻylar edi. Birdan shu vaqtda uni doʻsti telefonda chaqirib qoldi va "Buxgalteriya hisob-kitobi boʻyicha" qisqa kurs tinglovchilariga ma'ruzalar kursini oʻqib berishini taklif qildi. Toʻlov shartlarini oldindan aniqlab olgach, Valijon rozi boʻldi.

Uch oy davomida yosh olim yuqorida aytilgan qisqa kursning tinglovchilarining 2 guruhiga — 140 odamga ma'ruza oʻqidi. Valijon oʻz mehnatiga olgan daromadidan hursand edi. Bir kuni, tinglovchilarning biri bilan boʻlgan tasodifiy suhbat vaqtida oʻziga berilgan haq oʻqish uchun tinglovchilar toʻlagan haqning atigi 12% tashkil qilishini bilib qoldi (har bir tinglovchi toʻlagan haq 350 shartli birlikni tashkil qilar edi).

Valijon kurs dasturi bilan tanishib chiqdi va oʻqitishga sarflanadigan chiqim atigi 12%, boshqa sarflar va toʻlovlar esa 8% tashkil qilishini hisoblab aniqladi.

Bunday faoliyatning yuqori daromadliligi, bunga oʻxshash kurslarni oʻzi ham tashkil qilishi mumkinligi haqida oʻylashga majbur qildi. 3-oy davomida u ishni buhgalter-menejerlarni tayyorlash va aholiga boshqa xizmatlarni koʻrsatuvchi korxona "Dilovar"ni ochdi. Muvaffaqiyat Valijonni ruhlantirdi va u uda tez muddatda oʻzining kurslarini yana oʻnta qishloq tumanlarida ochdi, bu kurslarda minnga yaqin tinglovchilat oʻqitilar edi. Oʻqitishning oʻrtacha bahosi 300 shartli birlikni tashkil qilar edi.

Savollar:

- 1. Valijon oʻzining tadbirkorlik faoliyatini boshlashiga nima sabab boʻldi?
- 2. Siz bu vaziyatda qanday maqsadni koʻzlar edingiz va qanday biznes maslahatni shakllantirar edingiz?
- 3. Agar siz Valijonning oʻrnida boʻlsangiz, kursni yanada rivojlantirish uchun nimalarni amalga oshirar edingiz?